

et Udløb. Vi fik det ikke der, men vi fik et Udløb gravet nede ved Nymindegab Kro. Omkring 1890 var Nymindestrømmen vandret ned saaledes, at der var dannet en Landtunge, som gik ned med den sydligste Spids ud for en By, som kaldes Hovstrup. Den blev saa gennemgravet, lad mig sige ca. $\frac{1}{2}$ Mil — saa meget var det da i alt Fald — oppe, ved Nymindegab Kro, og der blev lagt en Dæmning over det gamle Løb fra det vestre Flaksand over til Land. Det var det første, der blev gjort fra Statens Side. Tidligere havde det altid været Beboerne, naturligvis i Forening, der maatte se at sørge for at holde et Udløb fra Fjorden saa nogenlunde i Orden, men nu, i 1892, tog Staten Sagen i sin Haand og gjorde det første Forsøg med at lave en Dæmning. Det var dog fra alle Sider anerkendt, at det var kun noget midlertidigt, og at det egentlig ikke var dernede, man maatte søge at faa et Udløb, som man kunde antage vilde kunne blive tilfredsstillende i Fremtiden for Afvandingen af Fjorden. Det viste sig, at Udløbet ikke kunde holde sig, af den Grund, som er omtalt saa tidt, nemlig, at der er en Sandvandring langs Kysten. Der gaar i Havet langs Kysten en Strøm Syd paa, den fører en Masse Sand og Grus med sig, som aflejrer sig langs Kysten, og naar Strømmen i Udløbet ikke er saa stærk, at den kan holde det rent for denne Sandvandring, sander det til. Det var det, Nymindegab gjorde. Saa blev der stationeret en Sandpumper dernede — det var i 1898. Den bedrede Forholdene betydeligt.

Det er blevet sagt af det ærede Medlem fra Varde (S. Sørensen) og flere, at da den var kommen derned og havde arbejdet og faaet Udløbet ryddet op, vare Forholdene aldeles udmærkede, og saa var der ingen Klager. Det passer nu ikke. At Ordningen var for utilfredsstillende til at være endelig, vide vi her i Rigsdagen fra de Deputationer og Andragender, der stadig indkom, og de Krav, der blev stillede til os. Det resulterede i, at Finansudvalget og den daværende Trafikminister rejste over og saa paa Forholdene. De hørte ved den Lejlighed, at Befolkningen i den sydlige Del var stærkt uenig: en vilde have Udløbet nede ved Nymindegab, en anden vilde have det nærmere op til Hegnet, og en tredje vilde have det ved Bjerregaard. Der var Uenighed derom, saa da Ministeren og de, der fulgte ham, kom ned til Hvide Sande — der har jo tidligere været lavet Projekter ikke til et sikret Udløb der, men til en Havn —, var der en Fisker, der talte,

nærmest paa Fiskeriets Vegne, men til Dels ogsaa paa Landbrugets, og der var ikke en, som sagde den Mand imod. Saa sagde i alt Fald flere af dem, der vare dernede for at se paa Forholdene: Ja, skal der gøres noget dernede, skal det da være ved Hvide Sande, for derom er der da Enighed i den nordlige Del blandt Fiskerne, men længere nede er der stor Uenighed. Det ærede Medlem for Københavns Amts 2den Valgkreds (K. M. Klausen) udtalte, at han og hans Parti vare imod dette Sted, men det passer ikke, for hans ærede Sidemand til venstre (Marott) sagde nede ved Hvide Sande, at skulde der gøres noget, ansaa han Pladsen der for den mest passende. Vi kørte sammen i Kupé, det husker det ærede Medlem vistnok, fra Ringkøbing til Tarm, hvor jeg stod af. Vi talte om de vanskelige Forhold dernede, og da sagde det ærede Medlem: En Ting er klart, og det er, at skulle vi gøre noget dernede, skal det være ved Hvide Sande, der er der Enighed, og derved imødekomme vi Fiskerne, og der kunne vi se, at der kan laves noget. De ærede Medlemmer kom saa senere til et andet Resultat.

Den daværende Trafikminister interesserede sig for Sagen og vilde forfølge den og forelagde saa her i Rigsdagen et Forslag om et Udløb ved Skodbjerg, som han mente var det rigtige Sted og det, som mest imødekom Kravene. Men det lod til, at der blev saa stor Modstand mod denne Ordning, at den ikke kunde sættes igennem, han tog derfor sit Forslag tilbage. Det fremkom atter senere, men da ikke som Forslag om en Gennemgravning ved Skodbjerg, men om en Kanal ved Hvide Sande. Det ærede Medlem fra Kerteminde (Eduard Larsen) kunde slet ikke forstaa, hvordan det egentlig var kommet dertil, og jeg skal give det ærede Medlem en lille Oplysning i den Retning. Det var et Kompromis, der var tilvejebragt mellem den daværende Trafikminister Høgsbro og 3 af Sydpartiets mest anerkendte og betydningsfulde Mænd, Gammeltoft, Plantøer Pinholt og Anders Pedersen, Nymindegab. De 3 Navne ere meget godt kendte. Der maa vi søge Grunden til, at vi fik Kanalen ved Hvide Sande. Det er ikke os, der kaldes Nordpartiet, som egentlig have lavet det Kompromis. Vi ere ikke udelukkende Skyld i, at Stedet netop blev Hvide Sande. Dette er blevet sagt her og stærkt betonet f. Eks. af det ærede Medlem for Københavns Amt 1ste Valgkreds (Ellinger), som med det sædvanlige milde Smil, han har, naar han langer ud mod Modstanderne, var ved at lange ud mod